

KRACHTLIJNEN VOOR INCLUSIE

Inclusie is een keuze die moet gerespecteerd worden

De keuze van een school, werk, vrije tijd moet gebaseerd zijn op de zienswijze en het toekomstperspectief van de persoon met een beperking of van zijn/haar ouders. Beroepskrachten en instanties kunnen begeleiden, ondersteunen en adviseren maar niet – zoals dit nog steeds te vaak gebeurt – in hun plaats beslissen en een mening opdringen. Inclusie komt maar echt tot zijn recht als iedereen de keuze voor inclusie aanvaardt en respecteert.

Inclusie overstijgt het vakjesdenken

De maatschappij bestaat uit een diversiteit aan mensen. Daar maken ook personen met een beperking deel van uit. Elke persoon heeft zijn eigenheid, met eigen mogelijkheden en eigen noden. Bij inclusie weigert men mensen in een vakje te duwen. Elke individuele eigenheid is belangrijk. Men focust niet op de beperking van een persoon, maar op de persoon achter de beperking. Op die manier kunnen aansluitingspunten worden opgemerkt, wat het samenleven zinvol en rijker maakt.

Inclusie = participatie

Participatie binnen inclusie is deel-nemen aan eender welke activiteit, schoolvorm, vereniging of organisatie. De persoon met een beperking neemt op een creatieve manier deel aan de meest uiteenlopende activiteiten. Hiervoor zoekt men zorgvuldig en ruimdenkend naar de nodige aanpassingen die het evenwaardig deelnemen volgens individuele mogelijkheden toelaten. Men ontdekt stap voor stap de persoon achter het van buitenaf toegekende label. Mensen met en zonder beperking leren hierdoor op een respectvolle manier met elkaar samenleven.

Inclusie in onderwijs als motor voor inclusief leven

Inclusie in het gewoon onderwijs is de gangmaker voor inclusie in andere levensdomeinen. Wat er op school gebeurt, krijgt dan ook raakvlakken met andere levensdomeinen zoals vrije tijd en wordt op later leeftijd doorgetrokken naar arbeid. Men staat niet enkel stil bij de beperkingen maar leert ook oog hebben voor de mogelijkheden en groeikansen van personen met een beperking.

Inclusie vereist vraaggestuurde ondersteuning

Mensen met een beperking hebben vaak nood aan ondersteuning. De geboden ondersteuning vertrekt hiervoor vanuit de persoon zelf en moet bijdragen tot een kwaliteitsvol leven. Er moet vertrokken worden vanuit de ondersteuningsnood van de persoon en niet vanuit reeds bestaande ondersteuningsformules. Het al dan niet krijgen van de nodige ondersteuning mag niet bepaald worden door de plaats waar je verblijft en mag zich niet beperken tot enkel praktische ondersteuning maar moet ook het inclusieproces helpen bewaken.

Inclusie bevordert zelfontplooiing

Inclusie zorgt voor uitdaging en motivatie bij mensen met een beperking. Zij worden geprikkeld door de mogelijkheden van andere personen om met hen deel te nemen aan allerlei activiteiten. Tegelijk krijgen zij ook zelf de kans een meerwaarde te zijn voor hun omgeving. Dit alles draagt bij tot zelfontplooiing.

Inclusie als aanzet tot kwaliteit van bestaan

Kwaliteit van bestaan wordt gerealiseerd door de mogelijkheid tot zelfbeschikking. Mensen met een beperking moeten zelf kunnen bepalen wie ze zijn en wat ze met hun leven willen doen.

Om die autonomie mogelijk te maken moeten ze hiervoor over de nodige ondersteuning op maat kunnen beschikken

Inclusie is een zegen voor de samenleving

De aanwezigheid en participatie van een kind of jongere met een beperking in de gewone school is ook voor andere kinderen, leeftijdsgenoten en leerkrachten een verrijking. Ook de participatie van een persoon met een beperking in andere sociale netwerken of het beroepsleven is een verrijking voor de anderen. Mensen leren met elkaar rekening te houden, sociaal vaardig met elkaar om te gaan, solidair te zijn en bereid te zijn van elkaar te leren.

Inclusie is een mensenrecht

Mensen met een beperking moeten net als iedereen kunnen genieten van politieke, economische, sociale en culturele rechten.

Ze hebben recht op onderwijs en vorming, op ondersteuning en hebben het recht om zelf voor een ondersteuningsvorm te kiezen.

Inclusie is een permanent proces

Mensen met een beperking die kiezen voor inclusie participeren in alle aspecten van het dagelijkse leven: ze participeren in familiebijeenkomsten, gaan op vakantie met hun familie of vrienden, ze gaan winkelen,...

Dit kan alleen maar gerealiseerd worden als er voldoende creativiteit aan de dag gelegd wordt om bestaande barrières op te heffen via gepaste ondersteuning, aangepaste accommodatie en de juiste "bril" !

Inclusie? Just do it

Zoals bij elke keuze die je maakt in het leven is het onmogelijk alles te voorzien. Het heeft geen zin om bij alle eventuele moeilijkheden vooraf stil te staan. Je moet er gewoon voor gaan, de stap zetten en gaandeweg zien waar die weg je naartoe brengt! Elke moeilijkheid houdt ook een uitdaging in.